

เทศน์เช้า วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ ธรรมะเป็นสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว พิสูจน์มาได้ตลอดเวลา

เวลามันสุขมันทุกข์ในหัวใจของตอนนี้สำคัญนัก

พระพุทธศาสนาใจ ธรรมโสด ธรรมโสดจะเกิดขึ้นมาได้ต่อเมื่อเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาะ มันเป็นสัจจะเป็นความจริง

แต่เราเป็นสัญญาความจำใจ ถ้าสัญญาความจำ ฟังเขาแล้วว่า แล้วก็นี่ของเราเองใจมันถึงไม่มหัศจรรย์ใจ

เวลามันหวั่นไหวขึ้นมาะ โลกธาตุนี้หวั่นไหวเลย เวลามันถอดมันถอนกิเลสขึ้นนะ โลกธาตุนี้ไหวหมด ร่างกายนี้สั่นสะเทือนไปหมดเลย

มันสั่นสะเทือนไปจากอะไร

จากธรรมจักร

ธรรมจักรในประเพณีวัฒนธรรม เราสร้างธรรมจักรไว้เคารพ ไว้บูชา ไว้เป็นสัญลักษณ์ แล้วเราเห็นแล้วมันมหัศจรรย์นะ

แต่เวลาผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริงของเราขึ้นมาะ ดวงใจดวงใดไม่มีมรรค ดวงใจดวงนั้นไม่มีผล ถ้าดวงใจดวงใดมีมรรคขึ้นมา สัจธรรมอันนั้นนะ เวลาธรรมจักร กลิ้งแห่งธรรมจักร เวลามันบีบบีบไฟกิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตน มันมหัศจรรย์

มันมหัศจรรย์ที่ไหนล่ะ

มันมหัศจรรย์ที่เราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไง

นี่ไง ที่เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนาไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ ไง อุบาสก อุบาสิกา ภิกษุ ภิกษุณีเป็นนักรบๆ ไง ถ้านักรบถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง รบชนะกิเลสขึ้นมาในหัวใจของตนนะ สงบระงับอยู่ที่โคนไม้ อยู่ในเรือนว่าง อยู่ในที่สงบสงัดไง

แต่ถ้ารบแล้วพ่ายแพ้ พ่ายแพ้กิเลสไง ออกไปสังคม ออกไปมหัศจรรย์ ออกไปคอนเสิร์ตธรรมะ

แต่ถ้าเป็นความจริงมันไม่เข้ากัน เข้ากันไม่ได้

ถ้าเป็นสัจจะความจริง เห็นไหม เราเป็นคน ทำหน้าที่การงานแล้ว เกษียณราชการแล้วนะ เก็บออมไว้หลังเกษียณแล้ว ได้ดำรงชีวิตของตน เกษียณแล้วหาที่สงบสงัดไง คนเกษียณแล้วอยากจะไปทำอะไร อยากไปอยู่ในที่อากาศบริสุทธิ์ ทำไมคิดอย่างนั้นล่ะ

จิตที่ติงามแล้ว จิตที่ฝึกหัดปฏิบัติดีแล้ว อยู่ในวิหารธรรมอันนั้น วิหารธรรมเหนือโลกเหนือลาภเหนือสักการะเหนือชื่อเสียงเหนือกิตติศัพท์กิตติคุณทั้งหมด

ดูครูบาอาจารย์ของเราสิ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมหัศจรรย์ขนาดไหน ท่านอยู่ในป่าอยู่โคนไม้ ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ ท่านอยู่ในที่สงบสงัดไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะ ปัญจวัคคีย์เป็นพระอรหันต์ทั้งหมด

พระอัญญาโกณฑัญญะอยู่ในป่า เวลาจะนิพพาน มาลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระไม่รู้จัก

เห็นไหม ผู้ที่ชนะ ชนะกิเลสราบคาบ วัฏฏะไร้สาระ เรื่องโลก

ถ้าให้บรรพบุรุษเราเกิดมาพื้นมาภพชาตินี้ละ มาเห็นตึกกรมบ้านช่อง งงนะ เห็นคอนโด
สี่ห้าร้อยชั้น โอ้โฮ! ตกกะใจ

มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเลยเรื่องของโลก แล้วเอ็งบ้าบอคอแตกไปติดมันหรือ

แต่เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงกำเนิด
๔ ในไข่ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละภพแต่ละชาติ
ที่เกิดมา สร้างอำนาจวาสนาบารมีมา พันธุกรรมของจิตๆ ไร ทำไมเด็กบางคนมัน โอ้โฮ! โอ้คิว
มันมหัศจรรย์เลยนะ เด็กบางคนเข็นแล้วเข็นอีก นี่มันทำของมันมา

นี่เหมือนกัน ถ้าเราสร้างของเรามาละ ทศนคติ พันธุกรรมของจิต มันมีอำนาจวาสนา
ของมันไง มันรู้มันเห็นสิ่งใด คุณสิ เวลาคนเราไปไหนก็แล้วแต่ เรามองสภาวะแวดล้อมสิ ปัญญา
มันเกิดนะ ทำไมมันเป็นอย่างนั้น ทำไมมันเป็นอย่างนั้น เราถามตลอดเวลา ว่าสิ่งนั้นมันคืออะไร
สิ่งนั้นมันคืออะไร ปัญญาเราจะเกิด เห็นไหม

บางคนบอกว่าไม่ใช่เรื่องของเรา มีอไครยาว สาวได้สาวเอา ภูจะเอาเท่านั้นละ แต่เวลา
คนที่เป็นธรรมๆ นะ เขาให้

เวลาคนเขาปลูกต้นไม้ ไร่ ไร่ชาเขาไปขายเขา เวลาเห็นเขาปลูก โอ้ย! มันเรื่องไรสาระ
เวลามันร่มเย็นเป็นสุข ไปอาศัยนอนใต้ต้นไม้เขาละ

นี่เวลาเขาสร้างสมขึ้นมา เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมขึ้นมา

นี่เหมือนกัน เราไปวัดไปวาไปทำไม ก็ไปเพื่อหัวใจดวงนี้ เราไปเพื่อตัวตนของเรา ไปเพื่อ
จิตดวงนี้ ไปวัดไปวาสภาวะแวดล้อมเท่านั้น เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ครูบาอาจารย์เราที่ไหน ก็
ที่ใจนี้ไง ুদ্ধงค์ไปในป่าในเขาเหนื่อยเกือบตาย ไปหาอะไร ก็หาใจตัวเองนี่ไง

ทำสมาธิก็ยังไม่ได้อันตื้นเต้น มันก็ไปทะลุป่า ทะลุดง

เขาไปธุดงค์ เขาไม่ได้ไปทะลุดง

ไปที่ไหนมันสงบระงับขึ้นมา เดี๋ยวจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ถ้ามันสงบระงับที่ไหน พอมัน
เคยชิน เราก็ย้ายสถานที่เราไป

แล้วไปหาอะไร

หาใจดวงนี้ไง

นี่ไง ไปวัดไปวาเพื่ออะไร

ก็เพื่อใจดวงนี้ไง

ถ้าเข้าไป อเสวนา จ พาลานํ ปณฺทิตานญฺจ เสวนา เราไม่คบคนพาล เวลาคนพาลนะ เวลาสังคมเขาดูเพื่อนเขาไง คบใคร ใครพาไปไหน ถ้าคบบัณฑิตไง ไปวัดไปวาว่าเป็นบัณฑิตๆ ผู้ที่มีศีลมีธรรม แต่ไปวัดไปวา ผู้ที่ฟ่ายแพ้ย มันจะสร้างวิจิตรพิสดารเลยนะมึง เข้าไปนี่อิงไปหมดนะ

แต่ผู้ชนะเขาอยู่โคนไม้ อยู่ในบรรยากาศสัปปายะที่ดียาม แล้วสงวนรักษา สิ่งนั้นเพราะอะไร เพราะสิ่งนั้น ข้างนอก ข้างใน

ถ้าข้างนอกมีสภาวะ ข้างในมันก็เป็น ข้างนอก อู้ฮู! อีกทีก็ครึกโครมนะ อย่างกับตลาดเลยนะ แล้วหัวใจมันเป็น เป็นไปได้อย่างไร

ถ้าหัวใจที่มันเป็นนะ ถ้ามันรู้จักกิเลสของมันบ้าง ถ้ารู้จักกิเลสของมันบ้างนี่ยอดเยี่ยมเลย

เจ็บไข้ได้ป่วยไปหาหมอ อยากจะหายจากไข้ นี่เหมือนกัน เวลาทุกข์เวลายาก นั่นแหละ ไข้สิ่งนั้นมันมาจากอวิชชาคือความไม่รู้ แต่ถ้ารู้แล้วนะ จบนะ เกิดในใจ ในกรรม ในน้ำครำ ในโอปปาติกะ แล้วปฏิเสธไม่ได้ เพราะมันมีอวิชชา มีพญามาร มารมันครอบงำจิตดวงนั้น จิตถึงมหัศจรรย์ไง จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม

แล้วนี่ โอ้โฮ! ไหว้เทวดา ไหว้พรหมนะ

เราก็เคยเป็นนะ ทุกคนเคยเป็น เพราะการเกิดและการตายไม่มีต้นไม่มีปลาย มาแต่ดึกดำบรรพ์ขนาดไหน แล้วอยู่ต่อไปในอนาคต เว้นไว้แต่ศรัทธาในพระพุทธานุศาสนนา

เวลาคนศรัทธาในพระพุทธานุศาสนนา ว่ามีศีลมีธรรมแล้วจะปิดอบายภูมิๆ

เวลามันจะตาย มันวิตกกังวล ไปแล้ว คิดถึงอะไร ไปอย่างนั้น

คนโบราณ เวลาคนใกล้จะตาย เขาให้พุทโธฯ คิดถึงพระไว้ พระผู้ประเสริฐ อย่างน้อยก็ รู้จักตัวเองไว้ไง ถ้ามันพลั้งเผลอไป มันเกาะสิ่งนั้นไปไง

เวลาคนใกล้จะตาย คนโบราณ อะไรก็พุทโธไว้ก่อน อยู่ใกล้พระพุทธรูปตลอดภัยที่สุด

ฉะนั้น เวลาฝึกหัดปฏิบัติ พุทโธฯ พุทโธนี่คือพระนาม คือชื่อขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งๆ ที่ว่าคือพุทระ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงทั้งข้างนอกและข้างใน ข้างนอกคือวิทยาศาสตร์ ทางโลก แต่ข้างในคือพุทระ คือความรู้ลึกของเราเอง

พุทโธฯ แล้วพุทโธคืออะไรวะ

ก็ผู้รู้ ความรู้ลึก

แต่เรามีความรู้ไหม

อารมณ์ทั้งนั้นนะ

อารมณ์ เห็นไหม อารมณ์แปรปรวน ความโลภ ความโกรธ ความหลง นั้นนะอารมณ์มัน เจื่อไปด้วยอย่างนั้น แล้วเวลาถ้ามันวางความโลภ ความโกรธ ความหลงก็ตัวมันเอง เวลาตัวมันเอง มันหลงตัวมันเอง มันไม่รู้จักรักตัวมันเอง เวลามันเป็นขึ้นมา พุทโธฯ พุทโธคืออะไรวะ

พุทโธก็คือใจมึงไง พุทโธก็หัวใจนี้ไง แต่มันไม่รู้จักรัก

นี่ไง ภายใน ภายในที่มันเป็นนามธรรม มันยิ่งลึกซับซ้อน มันมหัศจรรย์กับบุคคลคนนั้นนะ แต่ไม่มหัศจรรย์กับวิทยาศาสตร์เลย ไม่มหัศจรรย์กับจิตแพทย์

จิตแพทย์มันชุดเอาเลยนะ มันนั่งคุยกับเรามันรู้เลยว่าบกพร่องอะไร จิตแพทย์ เวลาบกพร่องทางจิต ร้อยแปดพันเก้า โรคเยอะแยะไปหมด เราเห็นกระทรวงสาธารณสุขเขาบัญญัติเลย เหงาเป็นโรคหนึ่ง ถ้าเหงาเป็นโรคหนึ่ง เป็นโดยธรรมชาติเลย เหงานี้ละ ความว่าเหวเป็นโรคภัยไข้เจ็บ

ถ้าจิตวิทยาเขารู้ได้ไง นี่ทางวิทยาศาสตร์ แต่จิตแพทย์มันทำสมาธิไม่เป็น จิตแพทย์นะ จิตแพทย์มันยังไม่รู้จักพุทธะคือตัวไหน แต่ถ้ามันรู้ขึ้นมาละ โอ้โฮ! มันมหัศจรรย์ เพราะว่าอะไร

ทางการแพทย์ พยาบาลจะมาปรึกษาพระมาก เพราะว่าอะไร เพราะเห็นคนเจ็บคนป่วย แล้วมันสงสาร แล้วเขาก็อยากจะดูแล จะรักษา มาปรึกษาเราเยอะแยะเลย

เราบอกว่า โยมทำเถอะ เพราะว่าอะไร ใ้มันคลายเหตุ ต้นเหตุนี้ไง พระพุทธเจ้าสอน พระกรรมฐานสอน หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโฮ ทำไมมึงไม่ทำ ถ้ามึงทำ มึงจะรู้ตั้งแต่ ตอนนั้น ใ้มันพะงาบๆ แล้ว ใ้มันถึงพระ ใ้มันถึงพระ

อ้าว! มันก็เป็นการช่วยกันตอนนั้น คลายเหตุ

แต่สำหรับเรา เราชาวพุทธๆ ใ้ ไปวัดไปวา มีสติมีปัญญาสำนึกถึงบุญกุศลของเรา ถึง อำนาจวาสนาของเรา ถึงลมหายใจของเรา ความหายใจที่อากาศที่ดีงามที่สะอาดบริสุทธิ์ใ้ เพื่อความสดชื่น สดชื่น สุขภาพกาย สุขภาพจิตใ้

สุขภาพจิต ไม่เคยพุทโธเลย ไม่เคยออกกำลังกายเลย เห็นไหม เรากินข้าวทุกวัน อาหาร ต้องกินทุกวันเลย แล้วหัวใจมันทิ้งไป เพราะหัวใจมันไม่ต้องกินอะไร ทั้งๆ ที่มันมีบุญและ บาปในใจของมัน

แล้วทำอย่างไรละ

ไปวัดไปวาก็ไปเพื่อหัวใจดวงนี้ อเสวนา จ พาลานํ ปณฺหิตานญฺจ เสวนา เวลาคบคน พาล พาลจากภายนอก คบบัณฑิต บัณฑิตจากภายนอก เวลาที่มีสติปัญญา เวลาอารมณ์ ความรู้สึกที่มันพุ่งชาน นั่นนะพาล เวลามันสุขมันสงบ นั่นนะบัณฑิต แล้วใครรู้ ก็เรารู้ เราได้ สัมผัส

เวลาทุกข์ยากๆ เราทุกข์ยาก เราทุกข์เจียนตาย ไม่มีใครรู้ละ หน้าขึ้น ออกตรม โอ้โฮ! หน้า ขึ้นบาน แหม! มีความสุข แต่หัวใจมันกดหนอง เวลามันสุขสงบขึ้นมา หน้าตาปกติ แต่ก็มี ความรุ่มเย็นนะ ใครรู้

นี่ไง อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน พระพุทธศาสนาสอน

ว่ามันละเอียดเกินไป สอนคนไม่ได้ ตนจะเป็นที่พึ่งแห่งตนได้อย่างไร เราจะต้องอยู่ในสังคม เราต้องมีหัวใจ เราต้องอยู่

นั่นนะมันเป็นเรื่อง นี่ไง เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฉลาดมากๆ แล้วเวลาจะสอน สอนจากภายนอก จากภายใน

ภายนอก เกิดเป็นมนุษย์ไง ต้องมีปัจจัย ๔ ปัจจัย ๔ สิ่งมีชีวิตไง แล้วพูดดีกว่าเราอีกด้วย พรหมเขาอยู่กันอย่างไร เขากินอะไร เทวดาเขากินอะไร อาหาร ๔ ไร กวฬิงการอาหาร ไร ผัสสอาหาร ไร มโนสัญเจตนาอาหาร ไร วิญญานาหาร ไร อาหาร ๔ ในวิภวภู ไร

เทวดามันกินอะไร มันอยู่ของมันอย่างไร พรหมเขาอยู่กันอย่างไร แล้วเราเป็นมนุษย์ เราอยู่กันอย่างไร แล้วก็ตื่นตื่นไป รัฐสวัสดิการดูแลให้หมดเลย จ่ายให้ทุกเดือน แล้วอยู่ได้ แต่ก็ทุกข์

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญานะ หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ที่เขากำลังวิเคราะห์หิวจี้ยว่าจะช่วยเหลือกันนะ ก็เชิญตามสบาย เชิญ แต่มีคนมาอดอดอ่อนเราเยอะ จะให้เราเป็นหัวหน้าให้เราทำ

เวลาไปวัดไปวามันก็ไม่เอา เวลาหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ลมหายใจของเราแท้ๆ เป็นสมบัติของเราแท้ๆ หายใจทิ้งเปล่าๆ หายใจเพื่อดำรงชีวิต

มีสติเสียหน่อย ก็ลมหายใจของเราแท้ๆ ตั้งสติกำหนดลมหายใจก็เป็นอานาปานสติ

หายใจอยู่อย่างนี้ แต่ไม่สนใจมัน ของใคร

ธรรมชาติไ้ เป็นหวัดก็หายใจไม่ได้แล้ว เดี่ยวมันขาดออกซิเจน เดี่ยวพอมันแก่เฒ่าหายใจไม่สะดวก ต้องมีออกซิเจนไว้ปลายจมูก ลมหายใจของใคร

แต่ถ้าสติมันจับ เห็นไหม งานอย่างอื่นก็ทำมาหมดแล้ว อันนี้งานของเรา

ที่พยาบาลเขาจะไปช่วยกัน เขาจะปรึกษากัน ถ้าเขาฝึกตั้งแต่ตอนนี้ เขารู้จักของเขาจิตใจเขาเข้มแข็ง จิตใจเขาแข็งแรง ไปโรงพยาบาลนี้เยี่ยมเลย เพราะอะไร

พระไปเที่ยวป่าเข้าไปดูซากศพเพื่อฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ไปโรงพยาบาลแล้วไปเห็นคนเจ็บ คนป่วยไ้ เห็นทุกคนเป็นอย่างนี้ไ้

นี่ไ้ นี่เราไปวัดไ้ ไปวัดไปวาเพื่อเอาบุญกุศลไ้ เวลาไปโรงพยาบาลก็ปลงธรรมสังเวยไ้ คนที่มาวัดด้วยความเข้มแข็งแข็งแรง ไ้คนที่มาวัดด้วยความโอดโอย รถก็เข็นเข้าเข็นออก เห็น ไ้ใหม่ พิจารณาสี ถ้ามีสติมีปัญญาไ้ ชีวิตมีเท่านี้ไ้

มีเศรษฐกิจมากมาย หาเงินมาทั้งชีวิตเลย ระวังได้ตอนอยู่บนเตียง แล้วมองไฟบนเพดาน เออ! ชีวิตภูมิเท่านี้ หามาเกือบตาย สุดท้ายแล้วก็มองที่ไฟ ค่อยคิดได้ ค่อยระวังได้

นี่ก็เหมือนกัน เราจะดูแลรักษาใคร มันเป็นบุญเป็นกุศลของคน นั้นเป็นหน้าที่เขาณะ เขา เป็นหมอ เขาเป็นพยาบาล เขาก็อยู่อย่างนั้น เขาก็เห็นของเขาอย่างนั้น เขาสังเวยอย่างนั้น เขาก็ อยากจะช่วยเหลืออย่างนั้น

แต่ที่พระเขาทำกัน สังคมทำกัน เราก็โอเคนะ เพราะอะไร ดีกว่ามึงไม่ทำอะไรเลยไ้ เกิด มาไม่เคยทำบุญอะไรเลย ไม่มีอะไรเป็นคุณประโยชน์เลย ได้คิดทำ เออ!

คนเราคิดได้ ทำได้ เชิญ จะทำอะไรได้ ดีทั้งนั้น ขอให้ทำเพื่อประโยชน์คนอื่น ขอให้ทำ เพื่อประโยชน์สังคมบ้าง

แต่ถ้าสำหรับเรา สบายไปแล้ว แต่สบายไปแล้วมันก็กรรมของสัตว์ไ้ เพราะอะไร

เพราะเราอยู่กับหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เราอยู่กับครูบาอาจารย์มาไ้ ไม่ใช่ซากศพเดิน ได้ ชีวิตมีพร้อม ทุกอย่างมีพร้อม เหมือนซากศพ เพราะมันไม่เอา มันไม่มีสติไม่มีปัญญา

ขุมทรัพย์ณะะ เกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ คำว่า “เป็นอริยทรัพย์” มนุษย์มันทำอะไร ได้ร่อยแปดพันเก้าเลย แล้วมนุษย์ทำไมไม่ทำ ถ้ามันทำของมันก็เป็นประโยชน์ของมันไ้ ที่พูด อยู่นี้ก็เป็นประโยชน์ของมันทั้งนั้น ไม่ใช่ประโยชน์ของใคร แต่มันไม่เอา มันไม่ทำ

แต่ถ้ามันทำนะ อย่าหายใจทิ้งเปล่าๆ หายใจมีสติปัญญา อยู่กับลมหายใจ มันเป็น ประโยชน์แล้ว แล้วเป็นประโยชน์ขึ้นมานะ ถ้าจิตมันดีงามขึ้นมามันคิดได้เอง แล้วมันสังเวยนะ

สิ่งใดทำแล้วเสียใจภายหลัง ไม่ดีเลย

แล้วเราคิดสิ ที่เราทำมาๆ มีอะไรบ้างที่เราเสียใจ เยอะแยะไปหมดเลย เพราะอะไร เพราะไม่ได้ฝึกหัด ไม่ได้ควบคุม ไม่ได้ดูแล ถ้าเราฝึกหัด เราควบคุมดูแลนะ มันไม่ทำตั้งแต่ต้น แล้วเราจะไม่เสียใจภายหลัง

แล้วตอนนี้สิ่งที่ไม่ทำมามันก็เสียใจอยู่แล้ว แต่ชีวิตที่เหลือล่ะ ตั้งแต่วันนี้ไปล่ะ ชีวิตเราทั้งนั้นนะ

เราคิดได้ ทำได้นะ อันนั้นสมบัติประจำโลก เกิดมาเป็นมนุษย์ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย ต้องหาอยู่หากิน หน้าที่การงานต้องรักษาต้องดูแล มีงานทำเพื่อดำรงชีวิต แล้วชีวิตนี้ จิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วตัวจิตล่ะ ตัวสมบัติของมันล่ะ

ดูสิ เวลาครูบาอาจารย์เราเวลาสิ้นกิเลส โลกธาตุนี้ไหวหมดเลย ใจมันละทิ้งสิ่งนี้ไว้กับโลกนี้ไง มีอยู่นี่นะ ของกูเป็นของกูนี้

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ตนนี้ พุทฺธะนี้ หัวใจนี้มหัศจรรย์นัก แล้วถ้ามันเป็นจริงนะ จบ จบแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่จะเข้ามาถึงสังขารมอันนั้นได้

แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ

ก็อยู่ที่มนุษย์นี้ไง อยู่ที่พวกเรานี้ไง อยู่ที่เรากระทำขึ้นมาไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะไง นางพิมพาเป็นมเหสีไง มีสามเณรรักษาเวลาเกิดกับวัฏฏะไง เวลาใด วันวิสาขะ เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ บรรลุธรรมเกิดเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บริณิพพานในวิสาขบูชา วันเดียวกัน ในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นสิ่งที่มหัศจรรย์ นี่เป็นศาสดา เป็นที่เคารพบูชา เป็นที่เราพยายามฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ แสวงหาให้เป็นสมบัติของเราเอง ในเมื่อเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เอวัง